

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 72g/2023

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 265 alin. (2) din Codul
de procedură penală
(*contestarea refuzului organului de urmărire penală de a primi plângerea
sau denunțul [II]*)

CHIȘINĂU

6 iulie 2023

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
nei Domnica MANOLE,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Marcel Lupu, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 15 martie 2023,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 6 iulie 2023, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 265 alin. (2) din Codul de procedură penală, adoptat prin Legea nr. 122 din 14 martie 2003, ridicată de dl avocat Nicolae Urîtu, în dosarul nr. 10-249/2023, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dl judecător Nicolae Corcea, de la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, se află o plângere formulată de dl Nicolae Urîtu, pe baza prevederilor articolului 313 din Codul de procedură penală.

4. În cadrul ședinței de judecată, dl avocat Nicolae Urîtu a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 265 alin. (2) din Codul de procedură penală.

5. Printr-o încheiere din 24 februarie 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 26 Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedesește prin lege.”

7. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală, adoptat prin Legea nr. 122 din 14 martie 2003, sunt următoarele:

Articolul 265 Obligativitatea primirii și examinării plângerilor sau denunțurilor referitoare la infracțiuni

„[...]”

(2) Refuzul organului de urmărire penală de a primi plângerea sau denunțul poate fi atacat imediat judecătorului de instrucție, dar nu mai târziu de 5 zile de la momentul refuzului.

[...].

[în redactarea anterioară Legii nr.1 din 6 februarie 2020]

Articolul 265 Obligativitatea primirii și examinării plângerilor sau denunțurilor referitoare la infracțiuni

„[...]”

(2) Refuzul organului de urmărire penală de a primi plângerea sau denunțul privind pregătirea ori săvârșirea unei infracțiuni poate fi contestat de către persoana care a depus plângerea sau denunțul conform art.298 și, respectiv, art. 299¹ la procuror sau, după caz, la procurorul ierarhic superior, în termen de 15 zile de la data la care i s-a adus la cunoștință ordonanța respectivă. Ordonanța procurorului sau a procurorului ierarhic superior poate fi contestată la judecătorul de instrucție în termen de 10 zile de la data la care i s-a adus la cunoștință ordonanța respectivă.

[...].”

[în redactarea Legii nr. 1 din 6 februarie 2020, în vigoare din 7 aprilie 2020]

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului sesizării privind excepția de neconstituționalitate

8. Autorul excepției menționează că prevederile articolului 265 alin. (2) din Codul de procedură penală, potrivit cărora refuzul organului de urmărire penală de a primi plângerea sau denunțul poate fi atacat imediat la judecătorul de instrucție, dar nu mai târziu de cinci zile de la momentul refuzului, sunt contrare articolelor 1 alin. (3), 15, 16, 20, 21, 23, 26, 34, 54, 55, 72, 76, 119 și 120 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

9. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

10. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul de procedură penală, ține de competența Curții Constituționale.

11. Curtea notează că excepția de neconstituționalitate este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

12. Curtea reține că obiectul excepției îl constituie articolul 265 alin. (2) din Codul de procedură penală. În textul sesizării, autorul face trimitere la articolul 265 alin. (2) din Codul de procedură penală, în redactarea anterioară Legii nr. 1 din 6 februarie 2020. În această redactare, articolul în discuție stabilea că refuzul organului de urmărire penală de a primi plângerea sau denunțul poate fi atacat imediat la judecătorul de instrucție, dar nu mai târziu de cinci zile de la momentul refuzului.

13. Curtea a stabilit în jurisprudența sa, pentru admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, condiția să nu existe o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate (HCC nr.2 din 9 februarie 2016, punctul 1 din dispozitiv).

14. Curtea constată că articolul 265 alin. (2) din Codul de procedură penală, în redactarea anterioară Legii nr.1 din 6 februarie 2020, a fost declarat neconstituțional prin Hotărârea nr. 6 din 19 martie 2019.

15. În acest context, Curtea subliniază că înainte de a trimite o excepție de neconstituționalitate la Curte, judecătorii de drept comun trebuie să analizeze dacă în jurisprudența Curții nu există deja sesizări similare soluționate în substanță.

16. Prin urmare, pe baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 265 alin. (2) din Codul de procedură penală, adoptat prin Legea nr. 122 din 14 martie 2003, ridicată de dl avocat Nicolae Urîtu, în dosarul nr. 10-249/2023, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

Chișinău, 6 iulie 2023

DCC nr. 72

Dosarul nr. 72g/2023